

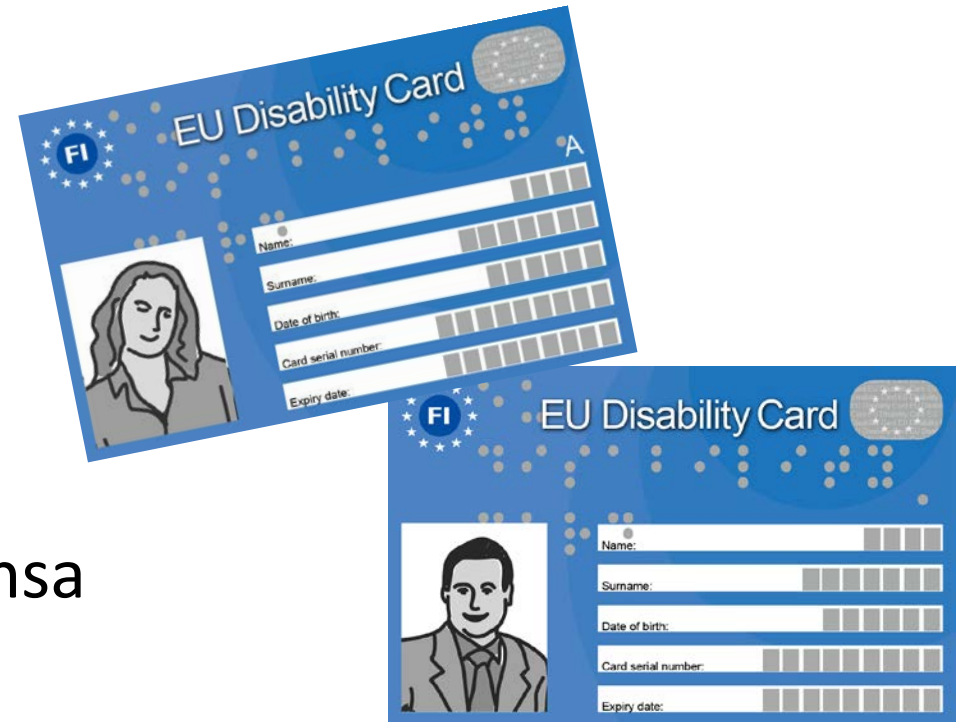
EU:n

Vammaiskortti käyttöön

EU:n Vammaiskortti on...

- Vapaaehtoinen kommunikoinnin ja osallistumisen apuväline
- Kortti jolla vammaiset ihmiset voivat Suomessa ja muissa EU-maissa todentaa vaivattomasti vammaisuutensa tai avustajan tarpeensa
  - matkustaessaan julkisilla kulkuneuvoilla
  - osallistuessaan liikunta- ja kulttuuritapahtumiin
- Edistää yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja liikkuvuutta

Vammaiskortti-hanke toteutetaan Euroopan unionin Perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelman tuella.

Miksi korttia tarvitaan?

”Tällä hetkellä ehkä tärkein, kun olen ulkomailla [..], minulla ei ole mitään keinoa osoittaa, että olen vammaisen henkilö, joka on oikeutettu avustajan käyttöön tai esimerkiksi inva-wc:n avaimen saantiin retkeilyalueilla.

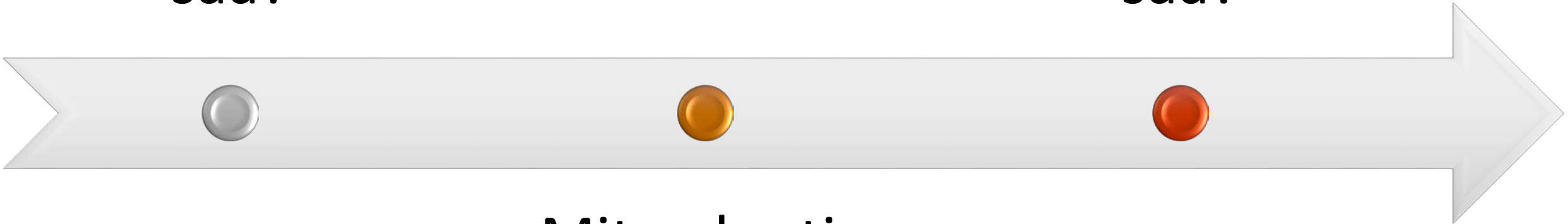
Suomessa tämän hetkinen järjestelmä, jossa esimerkiksi oikeus avustajan käyttöön on pahimmillaan kiinni yksittäisen asiakaspalvelijan määrittelystä/tietämyksestä/tietämättömyydestä ei ole yhdenvertainen asiakkaita kohtaan.”

Vammaiskortti-hanke 2016-2017

Kuka kortin
saa?

Mitä kortilla
saa?

Miten kortin
saa?

Kokeilemalla kehittyvä kortti

Yhdessä kehitettävä kortti

VAMMAISET IHMISET JA HEIDÄN
LÄHEISENSÄ

VAMMAISJÄRJESTÖT

EUROPEAN DISABILITY FORUM

VAMMAISFOORUMI

VANE

MUUT VAMMAISKORTTIA
TOIMEENPANEVAT MAAT

ERI ALOJEN PALVELUNTARJOAJAT

- Liikenne & liikkuminen
- Kulttuuri
- Urheilu
- Vapaa-aika

TYÖRYHMÄ

Jaatinen ry

Aivoliitto

Kuurojen Liitto

Kuuloliitto

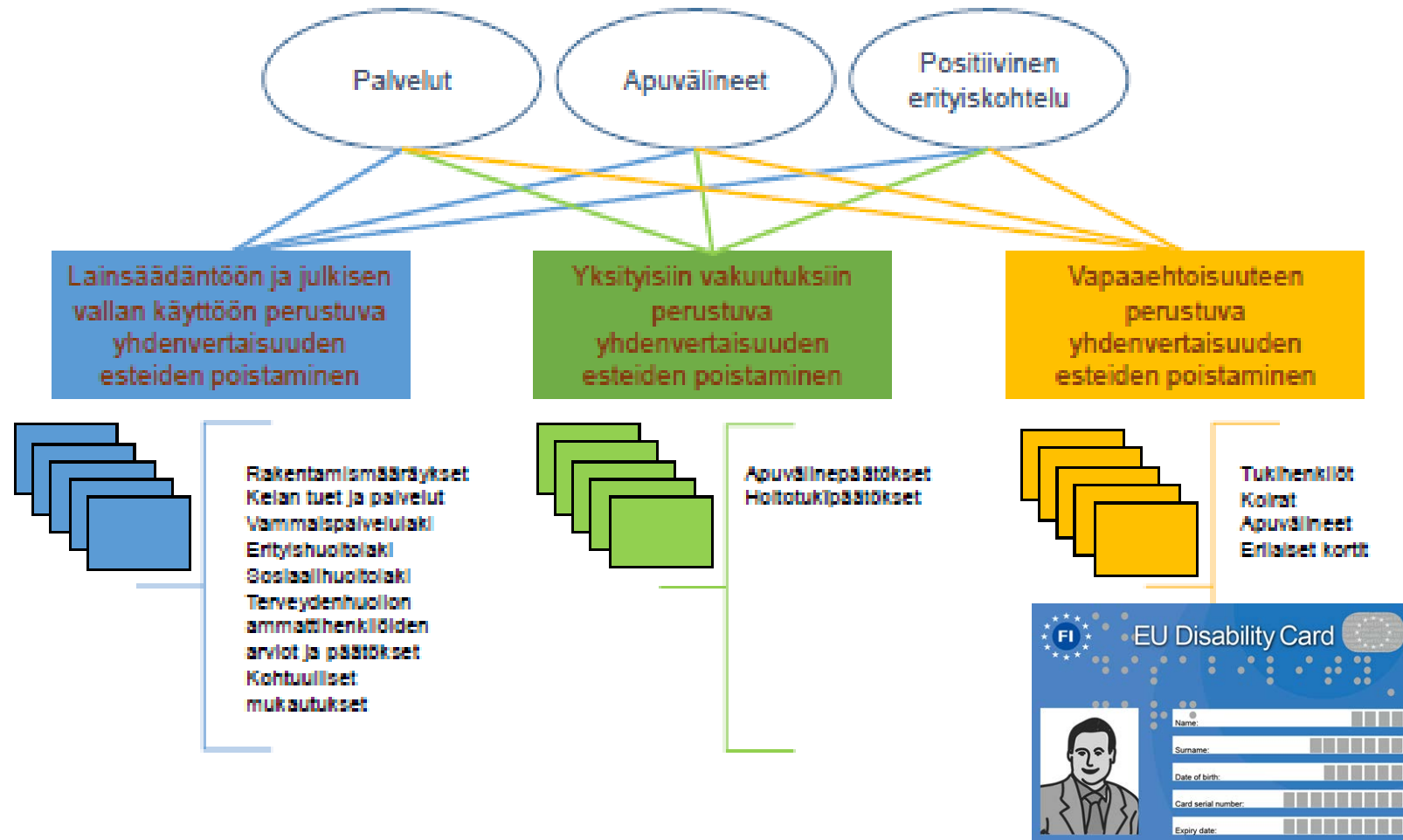
Invalidiliitto

Kehitysvammaisten Uudenmaan

Tukipiiri

EU:n Vammaiskortin suhde palvelujärjestelmään

Kuka kortin saa?

- Henkilöt, joilla on kriteeristön mukainen olemassa oleva virallinen päätös avun ja tuen tarpeesta
  - Esimerkiksi vammaistuki tai kuljetuspalvelupäätös
  - n. 300 000 ihmistä
- Osalla korttiin oikeutetuista henkilöistä on mahdollisuus saada korttiin merkintä A (avustaja/assistant).
  - Esimerkiksi henkilökohtaisen avun päätös tai palveluasumispäätös
  - n. 80 000 ihmistä
- Kriteeristöä kehitetään ja tarvittaessa muokataan kokeilujakson 2018-2020 ajan.
- Kortin saamiseksi ei tarvita uutta tai erillistä päätöstä tai arviota.

Miten kortin saa?

- Ennen hakemista tarvitaan
  - Kriteeristön mukainen päätös
  - Oma tai puolesta-asioijan sähköpostiosoite
  - Mustavalkoinen valokuva
- Vammaiskortti-hakemus tullaan laittamaan vireille Kelassa.
  - Kela ei tee tarveharkintaa.
  - Kelassa ainoastaan tarkistetaan, että hakijalla on tarvittava virallinen päätös kortin hakemiseksi.
- Vammaiskortti tulee Suomessa käyttöön keväällä 2018.
- Tarkempi ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

EU-VAMMAISKORTIN TILAUSPROSESSI (Kelan näkökulmasta)

Kelan rooli ja kortin hakeminen

- Kelan Vammaiskortin käyttöönoton jälkeinen rooli Vammaiskorttihankkeen toimeenpanossa on tarkistaa korttikriteerien täyttyminen ja avata asiakkaalle korttitilausjärjestelmään oikeus tilata Vammaiskortti.
- Lisäksi Kelalla on edustus Vammaiskorttihankkeen ohjausryhmän kriteeristötyöryhmässä, joka tarkastelee korttitilaukriteerejä. Vammaiskorttitoimisto on kortin ylläpitäjä ja kehittäjä.
- **EU-vammaiskorttia voi hakea**
  - Kelan internetsivujen sähköisessä asiointipalvelussa viestipalvelulla, johon voi tunnistautua joko verkkopankkitunnuksilla tai sähköisellä henkilökortilla
  - postitse
  - puhelimitse
  - asioimalla Kelan toimistossa

Kortin hakeminen

- **Toimivalta** hakea korttia on jokaisella täysivaltaisella ja täysi-ikäisellä sekä 15 vuotta täyttäneellä henkilöllä itsellään.
- **Toinen henkilö** voi toimia hakijana toisen puolesta, kun hän
  - on henkilön edunvalvoja (mukaan lukien alle 18-vuotiaan huoltaja)
  - Käyttää puhevaltaa ns. muuna henkilönä silloin, kun henkilö ei itse sairauden, vanhuuden tms. vastaavan syyn takia kykene hakemaan korttia eikä hänellä ole edunvalvojaa
  - on valtuutettu. Kirjallisen valtakirjan ohella voidaan hyväksyä myös muu luotettava valtuutus, esim. puhelimitse tai henkilökohtaisesti Kelan toimistossa annettu suullinen valtuutus. Suullisesta valtuutuksesta on tehtävä riittävät merkinnät tilaukseen. Myös faksilla tai sähköpostitse annettu valtakirja voidaan hyväksyä, ellei ole syytä epäillä sen luotettavuutta, alkuperäisyyttä tai eheyttä.

Kortin tilaaminen

- Kela vie korttitoimittajan tietojärjestelmään tiedon, että asiakkaalla on oikeus korttiin.
- Tietoa järjestelmään viettäessä tulee varmistaa, että hakijalla on jokin seuraavista päätöksistä
- Epäselvissä tilanteissa Kela voi ottaa yhteyttä/pyytää asiakasta ottamaan yhteyttä kansalliseen korttitoimistoon.
- Asiakas menee itse tai avustettuna korttitoimittajan tietojärjestelmään, toimittaa valokuvan, maksaa kortin ja tilaa kortin.

Kokeiluvaiheen kriteerit ja A-merkintä kortille	Oikeus A-merkintään	Arvio lukumääristä
Kela: Alle 16 -vuotiaan vammaistuki		32 565
Kela: 16 vuotta täyttäneen vammaistuki		12 747
Kela: Eläkkeensaajan hoitotuki		224 300
Kuulovammaisen tulkkauspäätös	Kyllä	
Kuulo- ja näkövammaisen tulkkauspäätös	Kyllä	5 860
Puhevammaisen tulkkauspäätös	Kyllä	
Omaishoitosopimus	Kyllä	36 806
Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelupäätös		100 428
Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuen päätös (ns. kuljetuspalvelupäätös)		21 571
Päätös saattajapalvelusta	Kyllä	
Vammaispalvelulain mukainen palveluasumispäätös	Kyllä	5 273
Henkilökohtainen apu -päätös	Kyllä	19 000
Päivätoimintapäätös		noin 16 000 (työ mukana)
Erityishuolto-ohjelman mukainen päätös ja siihen liittyvät palvelut	Kyllä	Noin 15 000

Kortin voimassaoloaika

- Kortti on voimassa 10 vuotta tilauspäivästä, minkä jälkeen tilataan uusi kortti, mikäli kortin saamisen edellytykset täyttyvät.
- Voimassaolon porrastus: kortin viimeinen voimassaolovuosi on porrastettu niin, etteivät kaikki myönnetyt kortit vanhene samanaikaisesti.
- Kolme vuoden kokeilujakson aikana 2018-2020 tilattujen korttien voimassaoloaika päättyy viimeistään vuoden 2028 lopussa.

Mitä kortilla saa?

- Innostetaan eri alojen palveluntarjoajat kehittämään asiakaspalveluaan yhä saavutettavammaksi.
  - Esimerkiksi avustajalle maksuton pääsy-/matkalippu
- Palveluntarjoajat voivat ilmoittaa oman palvelunsa Vammaiskorttikohteeksi.
- Vammaiskorttikohteissa etsitään ratkaisuja parempaan asiakaspalveluun huomioimalla vammaiset ihmiset yhtenä tärkeänä asiakasryhmänä.
- Kortilla ei saa sosiaalietuuksia.
- Kortti ei ole alennuskortti.

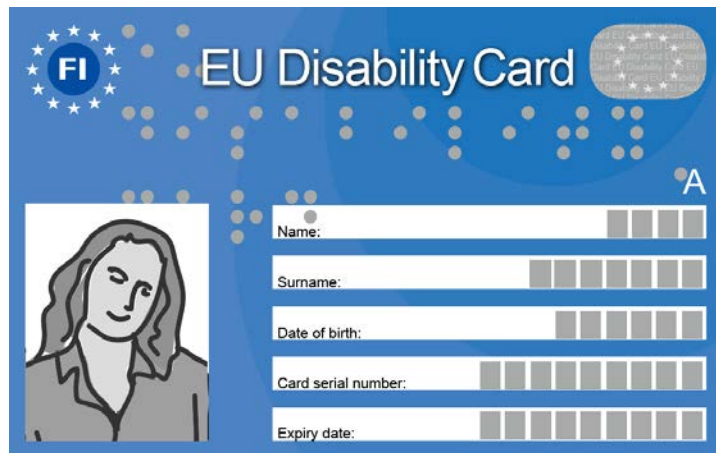
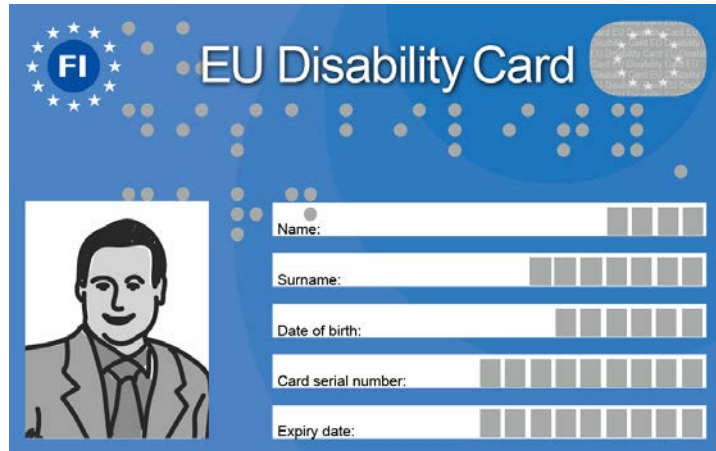
Miten sinä voit olla mukana?

- Vammainen henkilö
  - Voit hakea korttia itsellesi keväällä 2018
  - Jos sinulla ei ole kriteeristön mukaista päätöstä, voit ottaa yhteyttä Vammaiskorttitoimistoon
  - Voit kertoa kortista muillekin
  - Voit kertoa meille kokemuksiasi kortin käytöstä ja osallistua kehittämistyöhön
- Palveluntarjoaja
  - Voitte ilmoittautua Vammaiskorttikohteeksi
  - Saatte tarvittaessa apua palveluiden saavutettavuuden kehittämiseksi
  - Saatte positiivista näkyvyyttä ja uusia asiakkaita
- Vammaisjärjestö
  - Voitte kertoa Vammaiskortista jäsenistölle
  - Jos jäsenistönne ei ole kortin saajien piirissä, voitte olla yhteydessä Vammaiskorttitoimistoon
  - Voitte tehdä alueellista vaikuttamistyötä ja sitouttaa uusia palveluntarjoajia Vammaiskorttikohteeksi

Miltä EU:n Vammaiskortti näyttää?

Tämä on EU:n Vammaiskortti.
Löydettäessä pyydetään lähettämään
Vammaiskorttitoimisto
PL xxx, 00000 Tampere
www.vammaiskortti.fi
Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Tämä on EU:n Vammaiskortti.
Löydettäessä pyydetään lähettämään
Vammaiskorttitoimisto
PL xxx, 00000 Tampere
www.vammaiskortti.fi
Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Mikä on QR-koodi?

- **QR-koodi** eli **ruutukoodi** on kaksiulotteinen kuviokoodi
- "QR" on lyhenne sanoista "Quick Response"
- Koodin sisältö on luettavissa nopeasti mobiililaitteella, esim. matkapuhelimella tai tabletilla.
- Koodi voi olla esimerkiksi linkki tietylle verkkosivulle

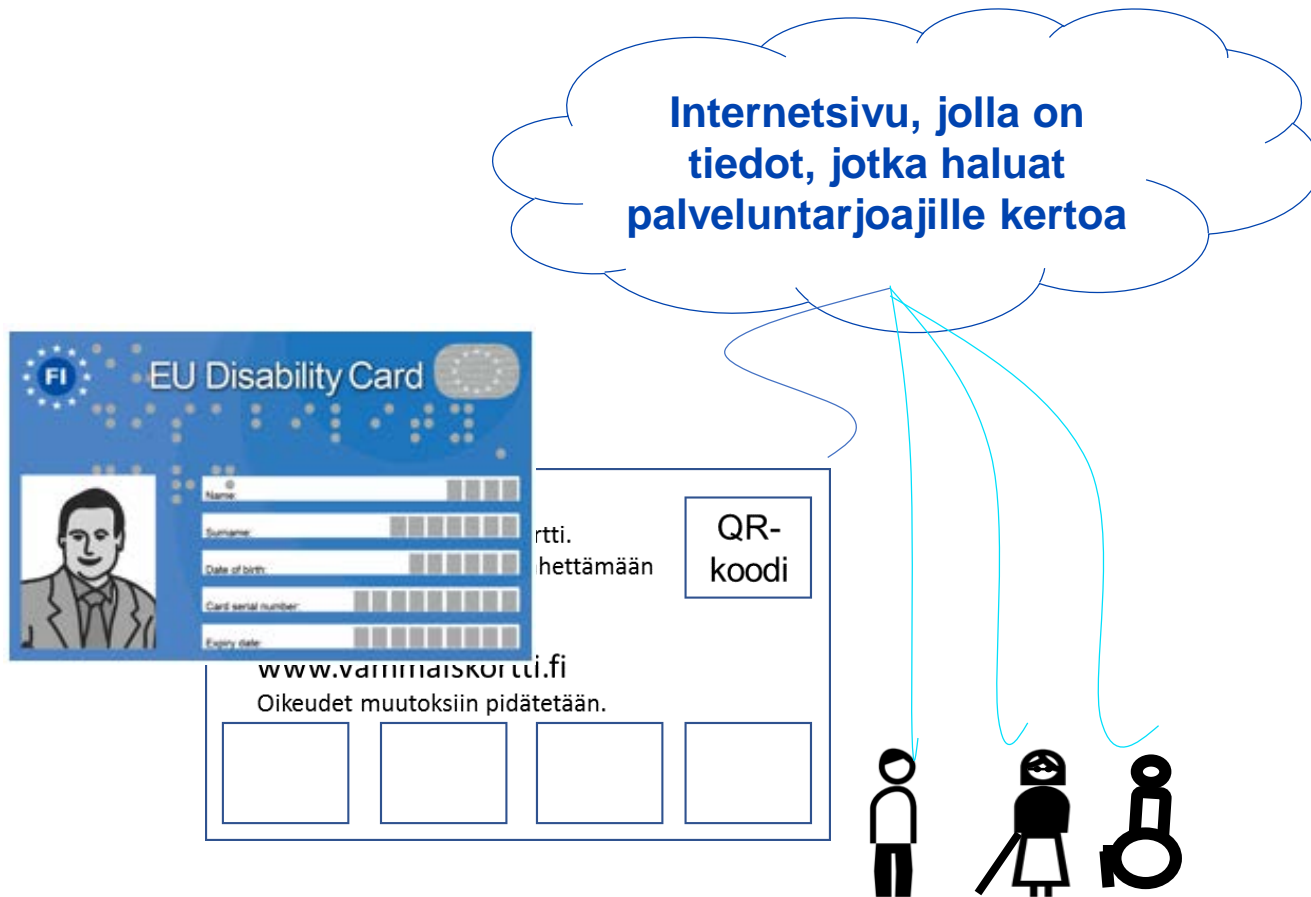
Esimerkki QR-koodista joka osoittaa sivulle "<http://en.m.wikipedia.org>"

Mitä hyötyä QR-koodista on?

- QR-koodin avulla voit esittää palvelutilanteessa palveluntarjoajille asioita ja tietoja, jotka auttavat toteuttamaan palvelun sinulle sopivana.
- QR-koodi itsessään ei sisällä näitä tietoja. Hyödyllisyys tulee siitä verkkosivusta, johon koodin lukemalla pääsee.
- QR-koodi on avain haluamiesi tietojen näyttämiseen. Palvelutilanteessa voit pyytää palveluntarjoamaa lukemaan koodin mobiililaitteellaan. Tai voit näyttää tiedot omalta laitteeltasi tai avustajasi voi näyttää tiedot omalta laitteeltaan.

Miten QR-koodi liitetään Vammaiskorttiin?

Vaiheet:

- Sinulla pitää olla käytössä verkkopalvelu tai itse tekemäsi sivu, jossa on kerrottu ne asiat, jotka haluat palveluntarjoajien tietävän
- Kun tilaat Vammaiskortin, niin liitä tilauslomakkeelle tälle sivulle vievä linkki
- Linkistä muodostetaan kortin kääntöpuolelle QR-koodi
- Hyödynnä QR-koodia palvelutilanteissa

OLLAAN YHTEYKSISSÄ!

Petra Tiihonen
projektipäällikkö

Katri Malte-Colliard
viestinnän suunnittelija

vammaiskortti@kvps.fi

www.vammaiskortti.fi

Facebook, Twitter, Instagram

#vammaiskortti

